

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту Закону України
«Про внесення зміни до Податкового кодексу України»

I. Визначення проблеми

Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна» прийнятий 18 січня 2018 року за № 2269-VIII забезпечив суттєве спрощення процедур приватизації, проте не було досягнуто очікуваного позитивного ефекту стосовно високих темпів приватизації. У державній власності залишається значна кількість неефективно працюючих підприємств (більше 3,5 тис), у тому числі і ті, права на майно яких обтяжені відповідно до законодавства.

Створення механізмів та запуск продажу об'єктів державної і комунальної власності, що перебувають в податковій заставі, через прозорі процедури приватизації сприятиме реалізації антикорупційної політики, збільшенню доходів державного бюджету та зниженню рівня державного боргу.

Так, Законом України від 23 листопада 2018 року № 2629-VIII «Про Державний бюджет України на 2018 рік» Фонду державного майна України (далі – Фонд) встановлено завдання з надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету обсягом 17,1 млрд грн, Законом України від 14 листопада 2019 року № 294-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік» – 12 млрд грн на 2020 рік.

Проблемами, які перешкоджають продажу об'єктів державної і комунальної власності, що перебувають в податковій заставі, є:

- нерегульованість питання операцій із заставленим державним або комунальним майном щодо можливостей його продажу;
- корупційні ризики при здійсненні операцій із заставленим державним або комунальним майном.

Результатом прийняття закону стане покращення умов у сфері приватизації державного і комунального майна, підвищенню ефективності розпорядження державним та комунальним майном, пожвавленню економічної активності.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

II. Цілі державного регулювання

Головними цілями проєкту Закону є:

- створення сприятливих умов у сфері приватизації державного і комунального майна;
- підвищення ефективності розпорядження державним і комунальним майном.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишити без змін	Залишити без змін законодавство – консервація наявного стану не дозволить досягти цілей державного регулювання і, як наслідок, призведе до недоотримання надходжень до державного бюджету. Зокрема, Законом України від 14 листопада 2019 року № 294-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік» встановлено завдання з надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету обсягом 12 млрд грн на 2020 рік. Неприйняття проєкту Закону може призвести до неефективного розпорядження державним і комунальним майном, що перебуває в податковій заставі, недонадходжень до державного бюджету.
Альтернатива 2 Прийняти Закон	Прийняття Закону дасть змогу звільнити державу від невластивих функцій, знайти ефективного власника для заставленого майна та збільшити надходження до державного бюджету.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Перспектива неефективного розпорядження державним та комунальним майном, що перебуває в податковій заставі, навантаження на державний бюджет, пов'язаного з його збереженням та функціонуванням.
Альтернатива 2	Зниження корупційних ризиків та підвищення економічної ефективності розпорядження державним і комунальним майном, що	Реалізація закону не потребує додаткового фінансування з державного бюджету України.

	перебуває у податковій заставі, з подальшим його продажем, збільшення надходжень до державного бюджету,	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Фізичні особи ймовірно можуть виступати потенційними покупцями об'єктів державної та комунальної власності, що перебувають в податковій заставі. Крім того, у разі коли фізичні особи виступають як кредитори майна, яке обтяжено та не використовується тривалий час, їм гарантовано повертаються їхні кошти.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Витрат не передбачено.
Альтернатива 2	Продаж заставленого майна та включення його до ефективного господарського процесу – це збільшення надходжень до державного бюджету, що сприятиме виконанню соціальних програм та соціальних гарантій для населення. Ефективний продаж дасть змогу залучати ефективних власників, спроможних зберегти або створити нові робочі місця, виплачувати гідну заробітну плату, запобігти банкрутству підприємств.	Витрат не передбачено.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 р. № 36-р «Про затвердження переліку об'єктів великої приватизації державної власності» визначено 21 об'єкт великої приватизації, який підлягає приватизації.

Наказом Фонду від 27 грудня 2018 року № 1637 (у редакції наказу від 13 грудня 2019 № 1321) затверджено переліки об'єктів малої приватизації, що підлягають приватизації в 2019 році, який включає 729 об'єктів, зокрема, 187 пакетів акцій та ЄМК державних підприємств, 139 об'єктів незавершеного будівництва, 46 об'єктів соціально-культурного призначення та 357 позицій окремого майна.

До об'єктів великої та малої приватизації, які пропонується Фондом до

приватизації, включено і такі об'єкти, що мають майно, яке перебуває в податковій заставі.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	21	187	185	357	750
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	2,8	24,9	24,7	47,6	100

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	X	X
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	X	X
3	Витрати пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	X	X
4	Витрати пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	X	X
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	X	X
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	X	X
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	X	X
8	Інше, гривень	X	X
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень	X	X
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	192	Визначатиметься актами Уряду та Фонду
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	X	X

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Витрат не передбачається.
Альтернатива 2	Ефективна та прозора приватизація дозволить залучити ефективних власників на підприємства, що вплине на підвищення виробництва у таких суб'єктів господарювання, сприятиме їх розвитку, збільшенню прибутків, і, як наслідок, створення нових робочих місць, підвищення заробітної плати, збільшення податків до державного бюджету.	Витрат не передбачається.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Залишення без змін чинного законодавства не дозволить досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2	4	Розроблення проекту Закону та його прийняття дозволить досягти цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Перспектива неефективного розпорядження державним та	Цей спосіб не може бути застосований, оскільки не дасть змоги досягти поставлених цілей.

		<p>комунальним майном, що перебуває в податковій заставі, та недоотримання надходжень до державного бюджету, що негативно вплине на виконання соціальних програм та забезпечення соціальних гарантій для населення. Витрати держави на утримання такого майна, зменшення податків до державного бюджету внаслідок неспроможності розвитку та модернізації підприємств.</p>	<p>Залишення без змін чинного законодавства може призвести до консервації наявного стану заставленого майна, що не сприятиме вирішенню проблем і, як наслідок, може призвести до неефективного його використання та ненадходження коштів до державного бюджету.</p>
Альтернатива 2	<p>Спрощення продажу заставленого майна через процедури прозорої приватизації, удосконалення механізмів приватизації, скорочення строків приватизації, підвищення економічної ефективності продажу об'єктів; збільшення надходжень від приватизації до державного бюджету, що забезпечить виконання соціальних програм та соціальних гарантій для населення. Ефективна прозора приватизація дозволить залучити ефективних власників на підприємства, що вплине на підвищення виробництва, їх конкурентоспроможність,</p>	<p>Якщо громадянин, суб'єкт господарювання є покупцем заставленого майна – витрати пов'язані лише з придбанням такого майна та оформленням відповідного договору. Додаткових витрат не передбачається.</p>	<p>Розроблення проєкту Закону є єдиним оптимальним способом у досягненні зазначених цілей державного регулювання, який дасть змогу спростити механізми продажу заставленого майна, оптимізувати законодавство з питань приватизації, удосконалити механізми та процедури приватизації, прискорити процеси приватизації, підвищити економічну ефективність продажу об'єктів та збільшити надходження до державного бюджету.</p>

	сприятиме їх розвитку, збільшенню прибутків, і, як наслідок, створення нових робочих місць, підвищення заробітної плати, збільшення податків до державного бюджету.		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Цей спосіб не може бути застосований, оскільки не дасть змоги досягти поставлених цілей. Залишення регуляторного акта без змін може призвести лише до консервації наявної проблеми і не сприятиме її вирішенню і, як наслідок, може призвести до недотримання надходжень коштів до державного бюджету, недоотримання надходження інвестицій в українські підприємства.	X
Альтернатива 2.	Розроблення проекту Закону є єдиним оптимальним способом у досягненні поставлених цілей, який дасть змогу уніфікувати та оптимізувати законодавство з питань приватизації, удосконалити механізми та процедури продажу, прискорити процеси приватизації, підвищити економічну ефективність продажу об'єктів та збільшити надходження до державного бюджету.	Оцінка можливостей запровадження акта та дотримання суб'єктами господарювання його положень – висока, оскільки запровадження запропонованого акта забезпечить високу вірогідність досягнення поставлених цілей.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

З метою звільнення держави від невластивих функцій та пошуку ефективного власника для заставленого майна проектом Закону доповнюється пункт 92.1 статті 92 Податкового кодексу України нормою щодо продажу об'єктів державної та комунальної власності, що перебувають в податковій заставі, через процедури приватизації. При цьому всі наявні обтяження зберігають чинність для покупця і знімаються у порядку, встановленому законодавством.

Ефективне розв'язання визначеної проблеми потребуватиме крім реалізація норм цього Закону також внесення відповідних змін до

законодавства з питань приватизації шляхом прийняття єдиним пакетом з проектом Закону «Про внесення змін до деяких законів України стосовно пришвидшення і удосконалення процесів приватизації», який синхронізовано з цим проектом.

Для впровадження регуляторного акту органами влади потрібно буде привести нормативні підзаконні акти, які стосуються питань розпорядження та продажу державного та комунального майна, яке перебуває у податковій заставі, у відповідність до прийнятого Закону.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат та ресурсів органів державної влади та суб'єктів господарювання.

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання не проводилися.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва (далі – СМП) не проводилися, оскільки проект Закону розроблено з метою пошуку ефективних власників державного майна (серед яких є СМП) і не потребує від них додаткових витрат.

2. Вимірювання впливу регулювання на СМП (мікро- та малі і середні).

На сьогодні на офіційному вебсайті Фонду опубліковано повний перелік об'єктів малої приватизації, який включає 729 об'єктів, до яких включено і такі об'єкти, що мають майно, яке перебуває в податковій заставі.

3. Розрахунок витрат СМП на виконання вимог регулювання

Витрати пов'язані лише з придбанням об'єктів приватизації та оформленням відповідних договорів. Додаткових витрат не передбачається.

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	не передбачено		
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	не передбачено		

3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	не передбачено		
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	не передбачено		
5	Інші процедури	не передбачено		
6	Разом, гривень		X	
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		X	
8	Сумарно, гривень		X	
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування. Вся інформація для потенційних інвесторів знаходиться у вільному доступі на офіційному вебсайті Фонду.				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	не передбачено		
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	не передбачено		
11	Процедури офіційного звітування	не передбачено		
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	не передбачено		
13	Інші процедури	не передбачено		
14	Разом, гривень		X	
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		X	
16	Сумарно, гривень		X	

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва не передбачені.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Витрати суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання, не передбачено.

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	X	X
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	X	X
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	X	X
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	X	X

	підприємництва		
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	X	X

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачено.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта необмежений у часі. Разом з тим він може змінюватися з урахуванням майбутніх змін до законодавства, що впливатимуть на цей акт.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта визначено:

- розмір надходжень від приватизації до державного бюджету України;
- кількість приватизованих об'єктів;

Проект Закону оприлюднений на офіційному вебсайті Фонду з метою обговорення та отримання від фізичних, юридичних осіб, суб'єктів господарювання зауважень та пропозицій.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до законодавства здійснюватиметься базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим регуляторним актом шляхом аналізу процесу приватизації з використанням показників результативності.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта планується здійснити не пізніше двох років з дня набрання чинності цим регуляторним актом шляхом аналізу процесу приватизації з використанням показників результативності.

Періодичне відстеження результативності дії регуляторного акта буде проведено раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта, шляхом аналізу процесу приватизації.

Метод проведення відстеження результативності регуляторного акта – статистичний.

Голова Фонду

Дмитро СЕННИЧЕНКО